

שיותר ממה שהאיש רוצה לישא אשה, האשה רוצה לינשא לאיש. ולפיכך, די לנו לתקן שתגבה מזיבורית, ואין חשש שתמנע מלהנשא מחמת שאינה מקבלת אלא בזיבורית.⁽⁸⁾

ועוד אמר רבי שמעון דבר אחר:

האשה יוצאה מבעלה לרצונה ושלא לרצונה, כי על כרחא יכול בעלה לגרשה.

והאיש אינו מוציאה [את אשתו] אלא לרצונו [אם ירצה]

וסבורה היתה הגמרא שרבי שמעון בא לתת טעם נוסף לכך שכתובת אשה בזיבורית. ולפיכך מתמהינן: מאי דבר אחר? כלומר, היכן יש כאן טעם להגבות את כתובתה בזיבורית.

אלא מעתה שאתה חושש לשמא יאמר "אקפוץ ואלונו", נתקן שיהא בעל חוב גובה בזיבורית בלבד, כי אם יגבה בבנינונית, עדיין יש לחוש שמא יחמוד את שדהו של חבירו וילונו כדי לגבותה!?

אי אפשר לנו לתקן כך, כי אם כן, אתה נועל דלת של מלוים בפני לוויין, כי המלוים לא ירצו להלוות, אם ידעו שלא יקבלו אלא קרקע זיבורית.

ג. כתובת אשה בזיבורית, דברי רבי יהודה.

רבי מאיר אומר: כתובת אשה בבנינונית.⁽⁷⁾

אמר רבי שמעון: מפני מה אמרו כתובת אשה בזיבורית ולא בבנינונית, כשאר בעל חוב!?

8. הקשו התוספות [מח א ד"ה כתובת] למאן דאמר כתובת אשה מדאורייתא, אם כן דינה בעידית, ואמאי הפקיעו חכמים את דינה מהאי טעמא דיותר משהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא!?

וכן לרבי מאיר האומר כתובת אשה בבנינונית, הלא הוא סובר כתובה דאורייתא, ומאי טעמא לא תגבה בעידית?

ותירצו, כי חשו חכמים באשה שמא תקניטנו כדי שיגרשנה ותגבה כתובתה, ולפיכך הפקיעו ממנה דין עידית, ומה שאמר רבי שמעון בכרייתא, הוא כדי שלא נאמר שכתובה בבנינונית "משום חניא" [ראה להלן בגמרא].

וראה עוד מה שכתבו תוספות בכתובות י א ד"ה הואיל. וברשב"א כתב בשם הרמב"ן שאף למאן דאמר כתובה מדאורייתא מכל מקום אינה גובה מעידית.

הראשונים שרבי שמעון סובר בבנינונית מן התורה. וראה עוד ברש"ש. ובמאירי [בפירוש המשנה] כתב שלדעת רבי שמעון בעל חוב מדאורייתא גובה בעידית [שמאחר שהלוה לו מעותיו שהם מיטב כל הנכסים, דין הוא שיפרענו בעידית], ותיקנו לו מן הבנינונית משום שלא יאמר אקפוץ ואלונו.

7. טעמו של רבי מאיר משום חניא כמו שאמרו לקמן — תוספות כתובות י א ד"ה הואיל.

וראה בכתובות דף נו שלדעת רבי יהודה כתובת אשה היא מתקנת חכמים ורבי מאיר סובר שהיא מדאורייתא. אלא ששמע שם בסוגיא שאין מחלוקתם זו קשורה למה שנחלקו כאן אם גובה בבנינונית או בזיבורית. וראה בהערה הבאה. ובחתם סופר ד"ה לא לעולם מיתמי.